23/05/2023

Μητροπολίτης Σουηδίας Κλεόπας, “Διʼ ευχών των αγίων ημών”

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Γράφει ο Μητροπολίτης Σουηδίας Κλεόπας

Πλησιάζει η Ζ΄ Κυριακή από του Πάσχα, αφιερωμένη στους 318 θεοφόρους Πατέρες της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου, η οποία συγκροτήθηκε το Μάιο του 325, στη Νίκαια της Βιθυνίας, από τον πρώτο χριστιανό Ρωμαίο Αυτοκράτορα, τον Μεγάλο Κωνσταντίνο.

Τιμώντας τους Πατέρες της Εκκλησίας, τιμούμε τους εκφραστές της πιστότητος και της ενότητος της εκκλησιαστικής διδασκαλίας προς τη διδασκαλία του Χριστού, αυτούς που δογμάτισαν και κατεδίκασαν την αίρεση του Αρείου, που δίδασκε ότι ο Υιός του Θεού είναι κτίσμα του Πατρός, και ανεκήρυξαν το Χριστό Θεό, “ὁμοούσιον τῷ Πατρί”.

Ο θεοτίμητος χορός των Πατέρων θέσπισε, επίσης, τα επτά πρώτα άρθρα του “Συμβόλου της Πίστεως”, γνωστού και ως “Συμβόλου της Νικαίας” και διατράνωσε την πίστη του στον Τριαδικό Θεό.
Στις εργασίες της Συνόδου αυτής, μεγάλες εκκλησιαστικές μορφές παρέστησαν και θεολόγησαν. Ο Μέγας Αθανάσιος αντιμετώπισε με σθένος και παρρησία τον αιρεσιάρχη Άρειο.

Ο Άγιος Σπυρίδων Τριμυθούντος παρουσίασε το θαύμα με το κεραμίδι, το οποίο διαλύθηκε στα χέρια του, ομιλώντας για τα τρία συστατικά από τα οποία αποτελείτο η σύνθεση και κατασκευή του (χώμα, νερό και φωτιά).

Ο Άγιος Νικόλαος Μύρων χαστούκισε τον Άρειο κι οδηγήθηκε στη φυλακή, όπου εδέχθη την επίσκεψη του Χριστού και της Κυρίας Θεοτόκου, προσφέροντες εις αυτόν το ιερό Ευαγγέλιο και το αρχιερατικό ωμοφόριο.

Την Κυριακή των Πατέρων, μαζί με την Κυριακάτικη αναστάσιμη ακολουθία, θα ακούσουμε τροπάρια μεθέορτα της Αναλήψεως και προεόρτια της Πεντηκοστής.

Από τα αναγνώσματα του Εσπερινού, ξεχωρίζει πρωτίστως το απόσπασμα από το βιβλίο της Γενέσεως (14, 14-20), στο οποίο περιγράφεται η νίκη του Πατριάρχου Αβραάμ κατά των επτά βασιλέων και η απελευθέρωση των αιχμαλώτων, ως επί κεφαλής 318 οικογενειών.

Οι 318 Πατέρες της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου έδρασαν εις τύπον των ισαρίθμων οικογενειών του Αβραάμ, κατατρόπωσαν τους εχθρούς του Χριστού και απελευθέρωσαν από τους αιρεσιάρχες της πίστεως τους πλανηθέντες πιστούς, εφοδιασμένοι δε με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, την ορθή κρίση, διδασκαλία και διάκριση, αντιμετώπισαν τα εκάστοτε αναφυόμενα προβλήματα.
Εξίσου σημαντικό είναι το ανάγνωσμα από το Δευτερονόμιο (1, 8-17), όπου ο Προφήτης και θεόπτης Μωυσής ομιλεί για την εκλογή “ανδρών σοφών και συνετών”, στους οποίους ανέθεσε την καθοδήγηση του λαού του. Κατά παρόμοιο τρόπο, ο Κύριος ανέθεσε στους Πατέρες τη διαποίμανση της Εκκλησίας Του.

Όσον αφορά τα αναγνώσματα της Θείας Λειτουργίας, στον Απόστολο διαβάζουμε από τις Πράξεις (20, 16-18, 26-36), σύμφωνα με τις οποίες ο Απόστολος των Εθνών Παύλος προσκάλεσε τους Πρεσβυτέρους της Εκκλησίας της Εφέσου στη Μίλητο, όπου ευρίσκετο καθ᾽ οδόν προς τα Ιεροσόλυμα, για την εορτή της Πεντηκοστής.

Στην ομιλία του εκεί, ανεφέρθη στο ότι, μετά την αναχώρησή του, θα εισχωρήσουν στο ποίμνιο της Εκκλησίας της Εφέσου “λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου”,

δηλαδή αιρετικοί προβατόσχημοι λύκοι, που δεν θα λυπηθούν το ποίμνιο, τουναντίον θα το κατασπαράξουν.

Προφήτευσε, επίσης, ότι "ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν", δηλαδή ότι κάποιοι από τους ακροατές του, θα πούν πράγματα ανορθόδοξα και διεστραμμένα, για να αποσπάσουν από το σώμα της τοπικής Εκκλησίας κάποιους μαθητάς και να τους κάνουν οπαδούς τους.

Στο τέλος, τους είπε: "Διό γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καί ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετά δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον". Τους κάλεσε σε εγρήγορση, σε ετοιμότητα πνευματική, με εγρήγορη ψυχή.

Ακολούθως, διαβάζουμε την περικοπή από το Ευαγγέλιο του Ιωάννου (17, 1-13), γνωστή ως "Αρχιερατική προσευχή του Χριστού", όπου, στο υπερώο της Ιερουσαλὴμ, μετά το Μυστικό Δείπνο, επεκαλέσθη το Θεό Πατέρα, στον αποκαλυπτικό διάλογο που είχε μαζί Του, για τη διατήρηση της ενότητος μεταξύ των μαθητών Του, προς επαλήθευση των λόγων του Ιερού Χρυσοστόμου: "ὅταν πάντες ὁμοίως πιστεύομεν, τότε ἑνότης ἐστί".

"Τῶν ἁγίων Πατέρων ὁ χορός", οι "θεηγόροι ὁπλῖται παρατάξεως Κυρίου", οι "ἀστέρες πολύφωτοι τοῦ νοητοῦ στερεώματος, τῆς μυστικῆς Σιών οἱ ἀκαθαίρετοι πύργοι, τά μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου, τά πάγχρυσα στόματα τοῦ Λόγου", όπως τους περιγράφει το δοξαστικό των αίνων, τήρησαν "τήν ἑνότητα τῆς πίστεως καί τήν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος".

Οι Πατέρες ως φορείς και εκφραστές της χριστιανικής αλήθειας και της εκκλησιαστικής συνείδησης, διατυπωμένης στη Γραφή και την Παράδοση, δημιούργησαν και διαμόρφωσαν το Ορθόδοξο φρόνημα και το ήθος της Εκκλησίας, τη νέα πνευματική πραγματικότητα, στην οποία καλούμεθα να ζήσουμε.

Οι Πατέρες θέσπισαν τα ιερά δόγματα, διευκρινίζοντας ότι η αλήθεια σώζει, ενώ η αίρεση και η διαίρεση στους κόλπους της Εκκλησίας οδηγεί στην απομόνωση και τον πνευματικό θάνατο, γι᾽ αυτό και ο Άγιος Κυπριανός Καρχηδόνος διακηρύσσει ότι, "ἐκτός Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει σωτηρία".

Κόντρα στις διαιρέσεις, λοιπόν, τα σχίσματα και την εγωκεντρικότητα, καλούμεθα ως χριστιανοί, να είμαστε οι κατ᾽ εξοχήν παράγοντες και φορείς ενότητος, το ταυτοχρόνως ευνόητο, ζητούμενο και ποθούμενο, σε όλα τα επίπεδα και προς κάθε κατεύθυνση.

Η ενοποιός δύναμη του Αγίου Πνεύματος διατηρεί και αγιάζει την ειρήνη και την

ενότητα μεταξύ των μελών του σώματος της Εκκλησίας, σε μια σχέση αγαπητική και αγιαστική.

Ακροτελεύτιος θύμηση, της των στιχουργικών δρώμενων κορυφαίας Ελληνίδος στιχουργού Λίνας Νικολακοπούλου: “Δι᾽ Ευχών των Αγίων της γης, ορατής και αοράτου πληγής. Δι᾽ Ευχών των Αγίων που κλαις, που μπορείς σ᾽ αγαπάω να λες. Δι᾽ Ευχών των Αγίων κι Αεί, με Θεού πνοή.”